Het beleid bij ferriprivie in de huisartsenpraktijk

Haio: STIERS Pieter , KUL
Promotor: AERTGEERTS Bert , KUL
Praktijkopleider: REYSKENS Miet

Context: Tijdens mijn opleiding als HAIO viel het me op dat er in de groepspraktijk waar ik werkzaam ben zeer vaak serumferritine wordt bepaald om de meest uiteenlopende redenen. In afwezigheid van anemie worden bij lage waardes toch frequent ijzersupplementen voorgeschreven. Dit is niet in overeenstemming met de richtlijnen. Daarom werd geopteerd voor een praktijkverbeterend project.

Onderzoeksvraag: Wat is de diagnostische relevantie van ferriprivie (of een laag serumferritine) z?nder anemie?

Methode: In de literatuurstudie werd gezocht naar richtlijnen en systematische reviews (al dan niet met meta-analyse) via Cebam, Trip Database, Minerva, Clincal Evidence, Medline, Embase en de Cochrane Library. Aan de hand van patiëntenlijsten die via de laboratoria CMA en LKO-LMC werden bekomen, werd nagegaan wat in de praktijk de indicaties zijn voor het controleren van de ijzerstatus. Er werd een praktijkconsensus gevormd op basis van de literatuurstudie. De artsen werd gevraagd te handelen volgens de consensus tijdens het praktijkproject dat liep over een periode van vier weken. Na afloop werden opnieuw patiëntenlijsten opgevraagd om na te gaan of het percentage bloedstalen waarop serumferritine bepaald werd, gedaald was. De resultaten werden besproken tijdens een praktijkvergadering.

Resultaten: De gevonden literatuur was globaal zwak van kwaliteit. Ijzergebrek zonder anemie lijkt diagnostisch niet relevant te zijn. Het bepalen van serumferritine bij patiënten die niet anemisch zijn, is dus niet zinvol. Men moet zich voor het bepalen van serumferritine houden aan de huidige richtlijnen, met enige reserve voor de indicatie ?vermoeidheid bij vruchtbare vrouwen?, vermits deze slecht onderbouwd is. In de praktijk bleek dat serumferritine vooral bepaald werd bij bloedanalyses voor algemene check-up, vermoeidheid en anemie. Na afloop van het praktijkproject was er een daling van het percentage bloedstalen waarop serumferritine bepaald werd: van 42% naar 15%.

Conclusie: Ijzergebrek zonder anemie lijkt diagnostisch niet relevant te zijn. Het praktijkproject heeft geleid tot een daling van het percentage bloedstalen waarop serumferritine bepaald wordt.